

ALBINA

REVISTĂ SĂPTĂMINALĂ A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

Enache Constantin, prim to-
pitor la oțelăria Combinatului
siderurgic Hunedoara.

Foto: GH. VINȚILA

Călăuza mea e un martor pre-
țios fiindcă a văzut multe.
Călăuza mea e necrezut de
tînăr pentru cîtă istorie a inmagazi-
nat el de douăzeci de ani cîți s-au
scurs de la naționalizare.

Il întreb:

— Ce-a fost aici?

— Niște ateliere amărîte.

— Dar aici, pe asfaltul pe care
călcăm noi?

— Noroi!

— Dar dincolo, peste drum? Și-
arăt cele două restaurante moderne,
pe care dintr-o inspirație nefericită
cineva le-a numit cantine; și blocu-
rile cu 7 și 8 etaje și parcul cu tran-
dafiri unde pe o bancă un student,
pesemne, învață cu spinarea dezgo-
lită în soare.

Acolo au fost maidane. Omul meu
spunea adevărul. El a asistat la acea
fantastică modificare a locurilor timp
de 20 de ani. Pentru aceasta merită
a fi privit cu respect. Il cheamă Ra-
dian Porumbescu, are 38 de ani și e
președintele sindicatului la Uzinele
de mașini agricole „Semănătoarea”.

U.M.A.S. '68

O uzină vîrîtă printre grădinile și
casele oamenilor. Vizavi e Institu-
tul de cercetări hidrotehnice și cel
de cercetări biologice. Mai la dreapta
se află complexul studentesc. În spate
se clădește Institutul politehnic
cu o sumedenie de laboratoare.

Combinele stau rinduite sub tei și
sub castani. Un lucrător se dă un
pospai verde și mirosul de vopsea se
amestecă cu cel de floare. În uzină
e multă vegetație și pare-se că de
aici și în chipul acesta începe să se
înfrățesc mașina cu pămîntul. Cu
20 de ani în urmă, fabricau semănă-
tori pentru tracțiunea cu boi și cai,
apoi s-a trecut la secerători-legători.
Curînd mașinile sînt adaptate pen-
tru tracțiunea moto. Apar combinele.
În '56 în uzină începe fabricarea în
serie a combinei „C 1”. Ea face epocă
timp de 10 ani. Progresul tehnic
în veșnică mișcare cere însă ceva
superior și „C 1” iese de pe firma-
ment. Începe epoca combinei „C 3”.

În sortimentul de mașini se mai în-
scrie semănătoarea de porumb „2
S.P.C.2” căreia îi urmează, în 1966,
„S.P.C. 6”. Calitățile ei tehnice se
împun curînd și peste hotare și în
prezent se exportă într-un număr de
țări. Cu dispozitivul de recoltat floa-
rea soarelui, al mașinii pentru forat
gropi în livezi, al cositorii moto pen-
tru terenurile înclinate, uzina răs-
punde unor noi cerințe ale agricul-
turii.

Volumul crescînd de lucrări meca-
nizate din agricultură impune un
ritm corespunzător producției uzinei.
Din 1956 pînă în prezent, s-au livrat
40 000 combine. Numai anul acesta
vor ieși pe porțile uzinei 8 800 com-
bine „C 3”. Fiecare mașină nouă cere

readaptări în procesul de producție.
Readaptări ale uneltelor cu care
s-a lucrat la modelul anterior, ale
spațiului și ale concepției.

Schimbările petrecute în concep-
ție constituie poate cel mai emoțio-
nant fapt din cîte s-au petrecut în
uzină în aceste două decenii. Au ap-
ărut din masa cenușie de altădată
„gînditorii”, cum le spune atît de în-
spirat președintele sindicatului. Întii
zece, apoi o sută. Anul trecut uzina
număra 660 de fruntași.

— Ce este, după părerea matală,
un fruntaș? — îl întreb pe Radian,
pentru ca definiția să ne fie de la
început clară.

— Omul acesta trebuie să fie, lună
de lună, timp de un an încheiat, un
exemplar realizator în producție și
exemplar în întreaga lui viață de
uzină. Omul acesta trebuie să fie nu
un executant fidel ci un creator.
Trebuie să aibă putere de contami-
nare, desigur pozitivă.

Reflectez îndelung la ce am auzit.
Ca să ajungi fruntaș înseamnă să
faci efortul — de loc ușor — de a
te depăși neîncetat. Individul se
confruntă sever în fiecare clipă cu el
însuși. După un timp oarecare în-
vinge după mod de a gîndi. Omul de-
capătă un stil, un stil al său. Omul de-
vine o personalitate. Sînt 660 de per-
sonalități la „Semănătoarea”. Și
fiindcă de la treapta la care au ajuns
li se pare de neconceput să coboare,
încep o altă luptă pentru a prelungi
în timp calitatea pe care tot prin
luptă au dobîndit-o. 150 dintre ei își
păstrează de cinci ani titlul de frun-
taș și se gîndesc să-l păstreze zece
ani și poate cît or munci în uzină.
Steagul de fruntaș pe ramură și un
premiu în bani încununează meritul
pe care l-am amintit aici, al făura-

rilor de mașini agricole de la „Se-
mănătoarea”.

Efortul de a deveni un creator în
meserie e ținta lor nobilă. Strunga-
rul privește buclă informă de me-
tal și deslușește în ea conturul vii-
toarei piese. El e un modelier, un ar-
tist dacă vreiți. Cu schița în mînă
urmărește rotirile strungului și se
gîndește cum să-i reducă timpul de
execuție. Nicolae Drăcșan, Ion Du-
mitru, Emilian Laslo nascocesc dis-
pozitive pe care le adaptează la
strung și măresc valoarea minutului
comprimînd în el mai multe opera-
ții. Sînt muncitori de înaltă califi-
care, sînt „gînditorii”.

În decurs de zece ani, din pătura
muncitorilor evoluți s-au format
100 de ingineri și tehnicieni. Cu-
nosc pe unul dintre ei, inginerul șef
de concepție Grigore Bude. În 1948
era matrișer. Sectorul pe care-l con-
duce acum se mai cheamă și „cre-

ierul uzinei”. Serviciul de concepție
transformă datele tehnice comunicate
de Institutul de proiectări într-o a-
numită temă, în schița viitoarei ma-
șini agricole. Serviciul de concepție
are tot timpul în evidență datele teh-
nicii mondiale. O mașină nu-i o năș-
cocire intimplătoare. Ea ține pasul
cu cerințele practicii. O echipă a fa-
briicii cercetează în permanență com-
portarea mașinilor în cîmp. Tracto-
riștii, mecanicii, inginerii din unită-
țile agricole sînt colaboratori înde-
părtați ai „U.M.A.S.”-ului. Ultimul
cuvînt în destinul unei mașini îl are
confruntarea cu terenul. E o legătură
dialectică obligatorie. Fostul matri-
șer o explică impresionant de precis
și de frumos. Il cercetez în acest
timp figura de intelectual autentic.

Povestindu-și viața, inginerul o
spunea de fapt pe cea a uzinei.

V. TOSO

PREJUDICII ADUSE FRUMOSULUI

pag. a 2-a

Din
sumar

VIN PUTNENII DE LA MUNTE

pag. 4-5

ȘTIINȚA

pag. a 6-a

Prejudicii aduse frumosului

Cu vreo doi ani în urmă, în comuna Costești de lângă Buzău, o profesoară vorbea sâtenilor despre estetica interiorului de locuință. Expunerea: Cum să aranjăm frumos și cu gust casa în care locuim, era însoțită de demonstrații. În clădirea căminului a fost anume amenajată o cameră și vorbitoarea explica pe concret cum e mai bine și mai frumos să se împodobească interiorul unei case. Pe o măsuță, într-un colț, erau și citeva figuri din ghips, din cele ce se vind prin târguri. Profesoara insistă să nu fie folosite ca decor în easă aceste obiecte de un gust indoielnic și sfătuia oamenii să orneze interioarele

cu creații ale meșterilor populari sau cu alte obiecte decorative cu adevărat frumoase. Ea a făcut atunci și o amănunțită analiză, arătând de ce obiectele recomandate de ea și nu cele de ghips cumpărate din târg sînt frumoase.

Am trecut dăunăzi prin piața din Turda, într-o zi de târg, și în fața unei tarabe am văzut figurine și statuete de ghips asemănătoare celor combătute de profesoara din Costești. Mi-am adus atunci aminte și de cuvintele directorului de cămin din Costești care mi-a spus „că din păcate există încă destule canate prin care pătrund la sate obiecte și procedee care cultivă uritul, falsul estetic și gustul indoielnic”.

În unele sate, au apărut „meșteri” care contribuie în bună măsură la alterarea arhitecturii populare, atît de echilibrată și de frumoasă. Chiar în sate cu vechi și cunoscute tradiții în crearea și păstrarea frumosului tradițional, dai de urma acțiunii nefaste a unor asemenea „meșteri”.

La Borlova, lângă Caransebeș, comună renumită prin frumusețea costumelor populare și a grijii cu care se păstrează această veche tradiție, am întilnit, alături de multe construcții noi și frumoase, și unele

care făceau notă discordantă în ambianța generală a arhitecturii satului. Am văzut case ai căror pereți exteriori erau împestrițați cu bucăți de sticlă sau de oglindă; o casă arătoasă avea pereții din afară și de-a lungul târnațului împodobiți cu „picturi” de-a dreptul urite. Cînd am întrebat cine a făcut aceste „picturi”, proprietarul mi-a răspuns: un meșter zugrav din comuna Marga.

Pătrunderea tot mai largă a civilizației moderne la sate se desfășoară la noi paralel cu o grijă deosebită pentru păstrarea, cultivarea și dezvoltarea creației populare, a frumosului tradițional din toate domeniile. În multe sate din județul Suceava, bunăoară, fațadele caselor noi sînt ornamentate frumos cu motive inspirate din cusăturile populare, caracteristice acelor locuri. În comuna Lerești, am întilnit citeva case mobilate după ultimul cuvînt al confortului, și cite o cameră împodobită numai cu creații ale artei populare din acea zonă, vase de lut, cusături populare etc. Și în această comună, ca și în multe altele, întilnești adevărați meșteri care proiectează și zidesc case frumoase, ară-

toase în stilul și tradițiile arhitecturii populare.

Din păcate însă canale prin care pătrund inesteticele, lipsa de gust există și în rețeaua comercială de la sate. Găsești deseori în magazinele din mediul rural, stampe și alte textile în culori urite, mărfuri de proastă calitate care ajung la sate datorită unor concepții că acolo merge orice.

Munca culturală poate și trebuie să aducă o contribuție substanțială la combaterea gustului indoielnic, a inesteticele care ajunge la sate prin diferite căi și mijloace, prin „canalele” de care îmi vorbea mai demult directorul căminului cultural din Costești.

În comuna Vad, județul Maramureș, de exemplu, s-a deschis, la căminul cultural, o expoziție permanentă etnografică și de artă populară. La intrare s-a așezat o frumoasă poartă maramureșeană lucrată de cunoscutul cioplitor în lemn Gheorghe Borodi. Pe lângă alte mijloace folosite de cămin, această expoziție joacă un rol de seamă în educația estetică a sâtenilor.

I. RADU

Ceramică de Horezu

Răsfățul

E greu să precizăm punctul despărțitor între adevărata iubire față de copii și răsfățarea acestora. Căci răsfățul este în fond o axagerare a dragostei părintești care generează în sufletele copiilor — după fire și temperament — anumite comportamente, de regulă rele: mofturi și nazuri copilărești. Așadar, copiii nu se nasc cu aceste fandoseli, ci le deprind cu ușurință speculînd ștregărește orice slăbiciune a părinților.

Am putea zice că răsfățul este un hoț pe care noi, părinții, îl introducem în propria noastră casă printre copii. Zicala „Cine-și iubește copilul îl sărută noaptea-n somn” ar vrea să ne prevină că iubirea părintească, oricît de puternică ar fi, trebuie manifestată cu precauție, cu grijă, ascunsă chiar, spre a nu-i împinge pe micuți pe panta răsfățului. Afecțiunea aceasta curată să fie pentru copii ca lumina soarelui, dulce și binefăcătoare, dar ei să n-o poată atinge și mînuși după voie. S-o simtă tot timpul și locul, dar să n-o poată respinge sau nesocoti.

Spunem aceste lucruri, fiindcă, în școli avem de-a face cu mulți copii ca Domnul Goe sau maiorașul pe care nemuritorul Caragiale îi satirizează în scrierile sale, ironizînd vechile familii care-și răsfățau pînă la ridicol progeniturile...

Și-n zilele noastre mai sînt părinți care-și cresc copiii în răsfăț, mai ales cînd au puțini.

Nu vrem să mîhnim pe bunici prin afirmațiile noastre, dar dinșii au, de regulă, partea leului în cornițele care cresc de timpuriu nepoților. Consecințele neplăcute și supărările pentru acest mod de creștere nechibzuit, le îndură părinții înșiși foarte curînd. Copilul nu vine la masă, nu-i place mîncarea.

Vrea lapte cînd nu este pe masă, dar îl respinge cînd îl are în față. Se supără din senin, face mofturi, nu-i poți îndeplini în nici un fel voile.

În școală, răsfățul are de suferit. În tabără, în internat, în sport, în orice colectivitate de copii, el este obișnuit de acasă să comande, să dea tonul, iar ceilalți să execute. Altfel se supără foc, vociferează, amenință...

Vasilică Matel din școala noastră este un exemplar tipic în această privință. E adevărat că a ajuns în clasa a VI-a, dar cu cită greutate și emoții la fiecare sfîrșit de an școlar! O singură calitate are. E bun fotbalist. Colegii însă nu-l prețuiesc nici pe teren, căci el nu practică fotbalul ca joc de asociație. Este egoist și nu pasează mingea nimănui, dar se minie grozav dacă cochipierii nu-i dau toate mingiile să marcheze EL golurile. La lecții, Vasilică se ascunde veșnic în spatele colegului din față, spre a nu fi întrebat. Nu-și scrie temele și nu învață decît rareori. Face ce-i place lui, căci părinții nu-l ceartă sever. El îi „driblează” și pe ei și pe bunici, ca unic vlăstar al familiei. Mînte în dreapta și-n stînga, spre a ieși din diferite strîmtorări, ba încearcă și cu tovarășii profesori, dar aici lucrurile merg mai greu. Nu este copil rău, însă mai avem de furcă cu el. Sfatul nostru? Iată-l: Vasilică, n-ai decît o singură cale pentru îndreptare! Să renunți definitiv la răsfățul copilăriei și să te apuci serios de muncă și de învățatură!

Iar părinții cu copii mici să la aminte la greșelile altora și să le evite cu grijă.

Prof. GH. OANCEA
comuna Cringeni-Teleorman

Din programul de televiziune 9-15 iunie

DUMINICĂ:

8,40 — Ancheta noastră: Ne mulțumim numai cu ploaia? Înșir-te mărgărite: Creatori de artă populară. Muzică populară românească; 10,00 — Ziua pionierilor. Transmisiune de la Stadionul Republicii; 14,00 — Teledocumentar de prînz; 14,15 — ZIG-ZAG — Telemagazin duminical; 19,30 — Teledocumentar de seară; 20,15 — Documente de piatră. Anul 1848 în Muntenia; 20,35 — Cronica duminicală; 20,40 — Tele-varietăți; 21,20 — Film artistic: Moartea unui comis voiajor.

LUNI:

17,30 — Pentru noi, femeile; 19,30 — Teledocumentar de seară; 20,20 — Ce-ai dori să revelești? Arta japoneză Georges Brassons; 21,20 — Teatru în studio: „Mioara” de Camil Petrescu.

MARȚI:

19,30 — Teledocumentar de seară; 20,00 — Film serial: Thierry la Fronde; 20,45 — Film artistic: „Don Gabriel”.

O producție a studiourilor poloneze; 22,20 — Cărți și autori; 22,45 — Melodiile micului ecran. Muzică ușoară românească în primă audiere.

MIERCURI:

19,00 — CLUB XX — emisiune pentru tineret. „Trei generații”. Transmisiune de la Suceava; 19,30 — Teledocumentar de seară; 20,30 — Transfocator; 21,00 — Avangardă; 21,15 — TELE-CINEMATECA: „Băiatul din Oklahoma” cu Humphrey Bogart și James Cagney.

JOI:

Programul I

20,00 — Film serial: Vikingii; 20,20 — Întrebări la care s-a răspuns, întrebări la care nu s-a răspuns încă; 21,10 — Teleglob. Algeria; 21,30 — Studioul Mic: „Un capriciu” de Alfred de Musset; 22,35 — Seară de romane. Programul II: 20,00 — Documentar: Expediție la Polul Sud; 20,45 — Teledocumentar de seară; 21,00 — „O samă de cuvinte...” Scriitori și anulul 1848; 21,30 — Spațiu rezervat.

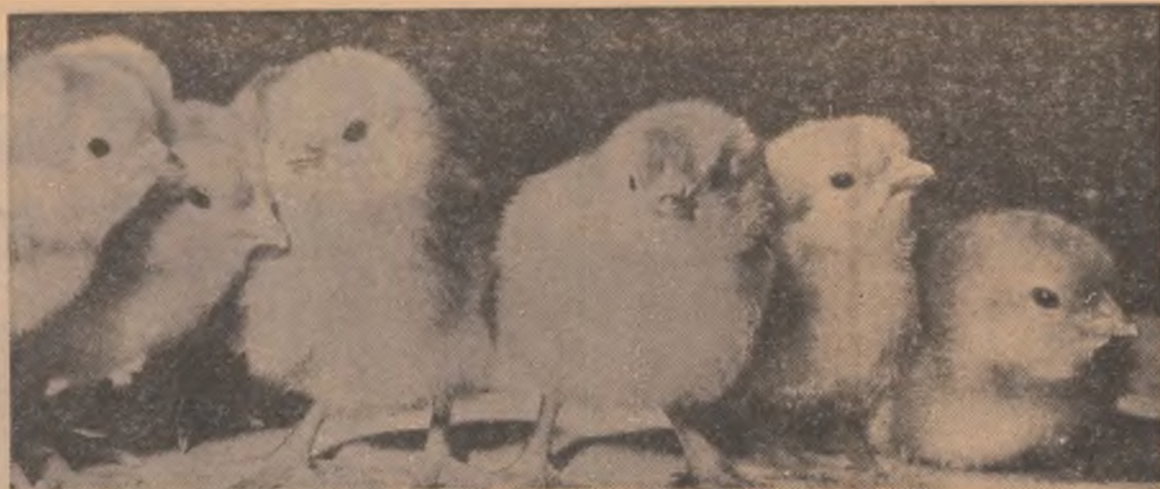
VINERI:

18,00 — DRUMURI ȘI POPASURI — emisiune turistică de Gh. Epuran; 18,20 — Buletinul circulației rutiere; 19,00 — La porțile cunoașterii — emisiune pentru tineret. Temerarii văzduhului; 19,30 — Teledocumentar de seară; 20,00 — Actualitatea agricolă. Din sumar: Viteza secerișului se ia din start! Ferma de staț în dublă ipostază. Ecran agricol internațional; 20,40 — Dialog despre cultură. Publicul așteaptă filmele românești de succes; 21,00 — Reflector; 21,15 — Film artistic: „Atît timp cît voi trăi”.

SÎMBĂȚA:

17,30 — Pentru cei mici: „Lumea copiilor”; 18,00 — STADION — emisiune de actualitate sportivă; 18,30 — „MULT E DULCE ȘI FRUMOSĂ” — emisiune de limbă română; 19,30 — Teledocumentar de seară; 20,00 — TELE-ENCICLOPEDIA; 21,00 — Desene animate; 21,10 — Film serial: Campionii; 22,40 — Parada vedetelor; Hugues Aufray și Rika Zarai.

DIN
EXPERIENȚA
COOPERATIVELOR
AGRICOLE

Ferma de păsări din TECHIRGHIOI

Pentru rezultatele obținute în anul 1967 în creșterea păsărilor cooperativa agricolă din Techirghiol, județul Constanța, a primit din partea Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție premiul I pe țară.

De la cele 10 000 de găini matcă s-au obținut anul trecut în medie cite 148 de ouă. Și începutul acestui an este destul de promițător: 33 de ouă de la fiecare găină pînă la 1 aprilie.

În prezent se conturează începutul unei munci de selecție sistematică. Începutul de fapt în creșterea păsărilor îl constituie incubația. Experiența acumulată în decursul anilor s-a dovedit destul de valoroasă. Procentul de ecloziune al ouălor a ajuns la peste 80 la sută, în medie, pe serii. Și aceasta pentru că ouăle alese provin de la găini sănătoase, bine hrănite și adăpostite. În fiecare an se scot 50 000—60 000 de pui. O parte sînt valorificați ca pui de ozi, o parte opriți pentru reinprospătarea măcii, iar o parte, cea mai mare, de altfel, sînt crescuți și valorificați la greutatea medie de 1 kg. Anul trecut, de pildă,

au fost vinduți — la această greutate — aproape 20 000 de pui. Dar ce să mai vorbim de anul trecut? În timp ce vizitam cooperativa, primele serii de pui, „trufandaua“, plecau spre magazinele din Constanța. Aceștia proveneau din șarjele lunii decembrie, lună în care, în foarte multe unități, incubatoarele nici măcar nu sînt șterse de praf.

— Acordăm multă atenție creșterii păsărilor, pentru că ne-am convins că ele ne aduc venituri mari, a ținut să ne spună Mucenic Mamulaș, președintele cooperativei. Cîteva cifre convingătoare: la venitul total de 7 827 806 lei realizat în anul 1967, ferma avicolă a contribuit cu aproape un milion lei. Dar iată și cîteva din „secretele“ acestor succese.

Aș începe cu oamenii și permanentizarea lor. Ferma de păsări este deservită aproape în întregime de femei care lucrează în sectorul avicol în mare parte chiar de la înființarea lui. Alt „secret“ l-aș pune pe seama asigurării condițiilor de hrănire și adăpostire. Cooperatorii au înțeles că în condițiile unei ferme

de proporții, trebuie să fie asigurate prin rații complete, variate și cit mai bogate, substanțele hrănitoare necesare, începînd cu proteinele și terminînd cu vitaminele și sărurile minerale.

O stație pentru preamestecuri de furaje care funcționează la cooperativa agricolă din Costinești, rod al unei fructuoase colaborări intercooperatiste, deservește toate unitățile din raza municipiului Constanța. La fel ca și celelalte cooperative agricole, cea din Techirghiol trimite aci porumb, griu, mazăre, orz, ovăz, furaje care, după ce au fost măcinate și amestecate cu țărițe, șroturi, făină de pește, vitamine și săruri minerale, sînt readuse în cooperativă, unde distribuite sub această formă asigură păsărilor o hrană de cea mai bună calitate. În planul de cultură au fost stabilite suprafețele necesare pentru asigurarea furajelor concentrate suculente și fibroase atît pentru păsări cit și pentru celelalte specii de animale.

Așadar secretele celor din Techirghiol se talmăcesc de fapt în hărnicie, inițiativă, preocupare susținută pentru creșterea continuă a averii obștești și a bunăstării membrilor cooperatori.

Ing. LUCIAN ROȘCA

...și din MANOLEASA

În multe cooperative agricole, mai ales în cele favorizate de condițiile naturale existente, s-a dezvoltat în ultimii ani și creșterea păsărilor de apă. Așa stau lucrurile și la cooperativa agricolă din Manoleasa, județul Botoșani, unde, atît piraiele Volovăț și Novac cit și cele cîteva iazuri existente în preajma comunei, creează posibilități deosebit de prielnice pentru creșterea gîștelor. De altfel, aici această indeletnicie a devenit tradiție: fiecare gospodărie crește anual, în gospodăria lui personală, 20—30 de gîște sau rațe.

De vreo cîțiva ani însă, cooperatorii din Manoleasa s-au gîndit să dezvolte creșterea gîștelor și în cadrul cooperativei agricole, ajungînd

ca în anul 1967 să aibă un efectiv matcă de peste 5 000 de capete. În baza contractelor încheiate ei au valorificat 4 320 de gîște și 514 kg de fulgi care le-au adus un venit de aproape 180 mii de lei. În decursul anilor cei din Manoleasa au acumulat o bogată experiență. Ei știu, spre exemplu, că cea mai dificilă perioadă o constituie întreținerea bobocilor în primele zile de viață. La gîște, spre deosebire de găini, incubația durează patru săptămîni și se realizează pe cale naturală. Sezonul de ouat al gîștelor începe din luna februarie și durează pînă în aprilie. De la fiecare gîscă s-au obținut în medie 10—15 ouă din care 10—12 s-au ales pen-

ni se anunță că membrii cooperatori, în ciuda condițiilor climatice mai puțin favorabile, vor obține o producție de peste 3 000 kg griu la hectar, la cartofi și la sfecla la zahăr producțiile vor fi mai mari cu cite 1 000 kg la hectar. Această siguranță în prevederi se bazează pe ceva și anume pe hotărîrea membrilor cooperatori de a face tot ce le stă în putință ca lucrările de întreținere să fie executate cu cea mai mare atenție. Luați aminte cooperatori din alte părți ale țării! Luați aminte la unul din cele mai grăitoare exemple de conștiință socialistă. „Ținînd seama — se spune în hotărîrea celor din Codlea — că seceta a afectat alte județe mai mult decît zona noastră, ne angajăm să punem în valoare toate resursele de care dispunem pentru a obține plus de recoltă la hectar, contribuind prin aceasta la o tot mai bună aprovizionare a oamenilor muncii cu produse agroalimentare“. Cîste celor din Codlea pentru felul cum gîndesc și acționează.

Exemple de muncă plină de abnegație găsim în toate județele țării și mai ales în zonele care au fost atinse mai mult de secetă. Din păcate, există locuri unde, fie din neglijență, fie din alte cauze, culturile nu sînt întreținute așa cum ar trebui. Pînă săptămîna trecută, în județul Hune-

tru clocit. În cele două hale mari care adăpostesc gîștele s-au amenajat circa 600 de cuibare. Pentru hrănirea bobocilor au fost asigurate din timp cantitățile necesare de furaje care, în primele zile de viață, sînt administrate sub forma unor uruieli foarte fine. La vîrsta de circa 4 luni, ating în general greutatea de 3,5—4 kg cînd se și pot valorifica.

Incurajați de rezultatele obținute pînă în prezent, cooperatorii din Manoleasa și-au propus să crească în acest an 6 000 de gîște. Ei vor valorifica prin contract aproape 14 000 kg carne și peste 500 kg de fulgi.

Conform planului de perspectivă, pînă în anul 1970 efectivul va ajunge la 10 000 de gîște. Dar și veniturile realizate din acest sector se vor ridica la aproape o jumătate de milion de lei.

C. BUZILĂ

doara, prășitul culturilor era mult sub posibilități (prima prășilă la sfecla de zahăr și cartofi 70 la sută iar la porumb nici măcar 20 la sută). Campionii acestor „recorduri“ sînt cooperatorii din Șoimuș, Hărău, Geoagiu, Strei și din alte sate care abia prășiseră cite 15—20 de hectare.

În unele cooperative agricole nu se dă atenția cuvenită nici lucrărilor de irigații. La Bratovoști, județul Dolj, bunăoară, din suprafața de 443 hectare amenajate, abia 185 hectare primesc apă și aceasta cu destulă zgîrcenie. La Braloștița, același județ, se udă 20 de hectare din 296 amenajate. Cauzele, greșeli de amplasări, lipsa de inițiativă și altele.

Analiza mersului lucrărilor agricole, făcută de Consiliul Superior al Agriculturii, a subliniat necesitatea folosirii mai eficiente a utilajelor de irigație, a urgentării lucrărilor de îngrijire a culturilor. De asemenea, se recomandă măsuri pentru recoltarea culturilor care, datorită condițiilor acestui an, va începe mai devreme. Să nu se uite că aceste pregătiri se fac paralel cu celelalte lucrări care nu suferă nici o amînare. Aceasta înseamnă o mai bună organizare a muncii, folosirea tuturor mijloacelor de lucru și, mai ales, participarea tuturor oamenilor la muncile agricole.

O măsură necesară
de prevedere

Asigurarea
la

A D A S

VI

Printre numeroasele asigurări de persoane, pe care Administrația Asigurărilor de Stat le pune la îndemina cetățenilor, se află și asigurarea pentru cazurile de accidente, care se poate practica sub două variante: cu sume limitate (fixe) și cu sume nelimitate (convenite). Cunoașterea caracteristicilor asigurării va fi de un real folos celor care doresc să-și materializeze spiritul de prevedere, prin încheierea unei asigurări de accidente.

Astfel, asigurările de accidente pot fi încheiate de orice persoană în vîrstă de la 16 la 70 de ani, indiferent de profesie și de locul de muncă. Dintre numeroasele evenimente neprevăzute, ce se pot întîmpla (la domiciliu, la locul de muncă, pe stradă, în călătorie, la practicarea sporturilor etc.), pentru urmările cărora Administrația Asigurărilor de Stat plătește sumele asigurate, amintim: explozia, lovirea, căderea, arsura, degerarea, accidentele produse de funcționarea ori folosirea mașinilor, instrumentelor, sculelor sau armelor, cele întimplite ca urmare a circulației mijloacelor de transport (sau din cauza accidentelor întimplite acestora) și multe altele.

La alegerea persoanei interesate, asigurările de accidente cu sume limitate (de 10 000 de lei pentru cazul de invaliditate permanentă totală și 5 000 de lei pentru deces sau pentru dublul ori triplul aceste sume) se încheie pe durate de trei sau șase luni (în funcție de profesia asiguratului și de felul întreprinderii în care lucrează) sau pe durate constituind multiplul acestora, dar nu mai mult de 2 ani. Asigurările de accidente cu sume nelimitate (convenite), dar nu mai mici de 10 000 de lei (pentru cazuri de invaliditate permanentă și de deces), se încheie pe durate de la 1 la 5 ani.

Primele de asigurare, la ambele feluri de asigurări, se stabilesc în funcție de mărimea sumei pentru care solicitantul dorește să se asigure, de profesia și felul întreprinderii în care acesta lucrează, precum și de durata contractului. De exemplu, pentru o persoană avînd profesia de dulgher, zugar sau zidar, lucrînd în construcții, prima anuală de asigurare este de 3.20 lei pentru fiecare 1 000 de lei din suma asigurată totală. Menționăm că la asigurările cu sume nelimitate (convenite) primele de asigurare se pot plăti și în rate lunare, trimestriale sau semestriale.

Venind în întîmplarea dorințelor unor cetățeni, Administrația Asigurărilor de Stat a oferit posibilitatea ca primele să poată fi achitate și pe baza unui „consimțămînt scris“. Acesta constă în impuniternicirea pe care asiguratul o dă lucrătorilor care îi achită drepturile bănești, pentru a plăti Administrației Asigurărilor de Stat, în numele său, primele de asigurare, atît pentru asigurările în curs, cit și pentru cele ce le va încheia sau reînnoi.

AUREL CRIȘAN

Agenda Agricolă

Lucrările agricole de vară se desfășoară cu intensitate, potrivit condițiilor specifice din acest an. Această rezultă atît din informarea prezentată și dezbaterile ce au avut loc săptămîna trecută la Consiliul Superior al Agriculturii cit și din informările primite la redacție în ultimele zile.

Prin acțiunea de combatere a efectelor secetei s-au creat condiții pentru buna dezvoltare a plantelor. Se continuă lucrările de extindere a suprafețelor amenajate în vederea irigării și udării culturilor și se lucrează din plin la îngrijirea culturilor prășitoare. Cooperatorii din comuna Cireșanu, județul Prahova, au terminat prășila a doua la culturile de porumb și floarea soarelui în timp ce la Tîrșorul Vechi, același județ, s-a trecut la prășila a treia de porumb. Din Codlea, județul Brașov,

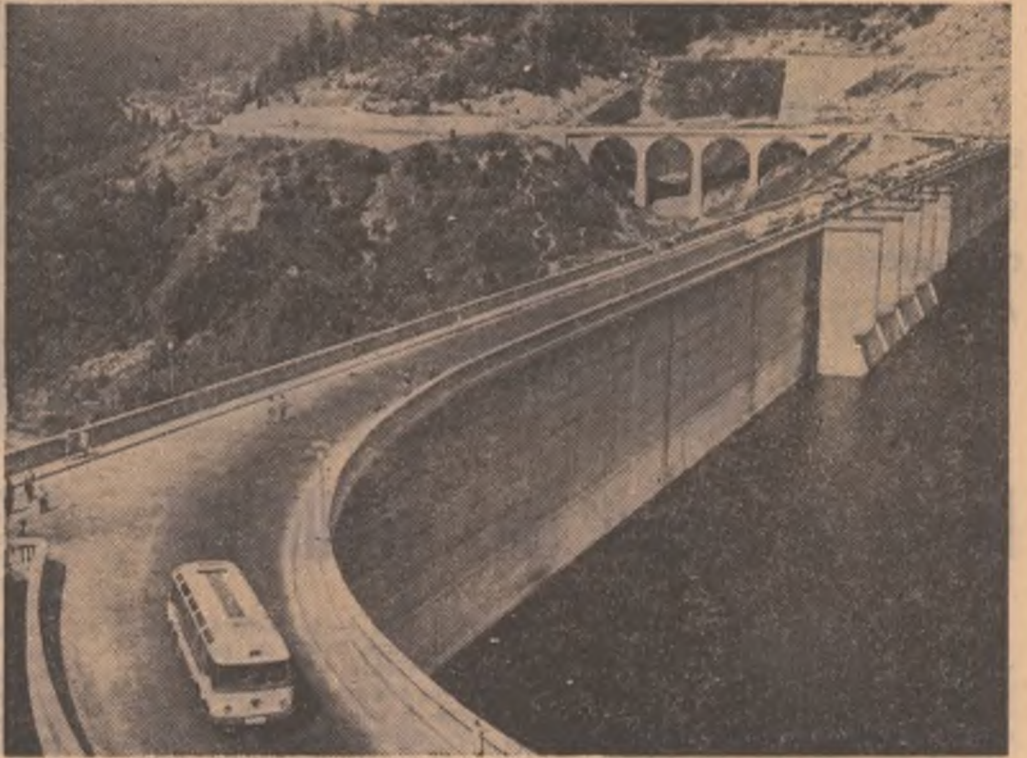
Prezența

Iubesc adinc, cu visul fără frine
Acest pământ de aur, pătimaș,
În care-am fost mereu și voi rămâne
Și cîntăreț al vieții și ostaș.

Stau strîns de el cu dorurile mele,
De tot ce are și de tot ce-ar vrea,
Ard între lut și miile de stele
Dar țin nețărmit de vremea mea.

Cu gîndul alergînd spre veșnicie,
Cu visul spre Carpații luminoși,
C-o mină string ținîndu-mă de glie
Cu alta de prezent și de strămoși.

VIRGIL CARIANOPOL

Din frumusețile patriei — vedere de la Bicz

ȘAPTE DECENII DE CÎNTECE

Vizitam, împreună cu învățătorul Ion Petcu care se apropie de hotarul îndepărtat al celui de-al 85-lea an de viață, expoziția din holul Casei de cultură din Turnu Severin. Afîșe, manuscrise, fragmente de partituri cu hîrtia îngălbenită de vreme, fotografii, procese verbale, scrisori prilejuiau reconstituirea lungului drum parcurs de Societatea muzicală „Doina” din acest oraș, începînd din anul 1897 și pînă în prezent. Un exponat te-ndeamnă să zăbovești mai mult, sădindu-ți de îndată în suflet sentimentul de respect, de admirație și cinstire. Mă opresc și citesc: „Astă seară, 12 noiembrie (n.n. 1897), s-a dat ființă Societății „Doina” în urma mai multor întruniri pregătitoare, avînd ca scop răspîndirea gustului muzical și în special al celui național”.

După ce am stăruit cu privirea, cu gîndul și sufletul asupra tuturor expozitelor, bătrînul învățător m-a invitat în parcul de-alături și, așezîndu-ne pe o bancă, mi-a povestit zbaterile și împlinirile iubitorilor de muzică pe care Societatea „Doina” i-a strîns laolaltă în cei 70 de ani de existență.

„Aveam pe-atunci 14 ani. În orașul nostru exista o atmosferă de frămîntare culturală care-și avea, să zic așa, laboratorul în cancelaria liceului „Traian”. Cu 10 ani în urmă, apăruse prima revistă literară „Viitorul”. Cu gîndul la viitor, stăpîniți de dorința de a alunga starea de inapoiere culturală în care se zbăteau oamenii nevoiași, o parte dintre profesorii liceului „Traian” au alcătuit un grup de entuziaști propaga-

tori ai culturii și artei în rîndul locuitorilor orașului.

Îmi amintesc de prima apariție publică a corului. S-a petrecut la 5 decembrie 1897, la mai puțin de o lună de la înjghebură societății muzicale. Profesorul I. St. Paulian, care era și dirijorul corului, a prezentat, în cadrul Ateneului Român din localitate, o conferință despre poezia și muzica populară românească, după care formația a cîntat „Eu mă duc, codrul rămîne”, „Ileana” și alte cîntece de inspirație folclorică. Reușita acestui debut a dat aripă doiniștilor care an de an și-au îmbogățit repertoriul, prezentînd concerte mult apreciate și de neuitat. La 6 mai 1900, formația aduce pe scenă „Lugojana” de Ion Vidu. Ziarele de atunci, referindu-se la execuția acestei valoroase compoziții corale, scriau că „a ridicat tufe de aplauze și de bravo; a trebuit să se repete, lumea a ascultat-o a doua oară în picioare”. În același an, doiniștii au fost vizitați de coriștii lui Ion Vidu care au prezentat un program, în grădina publi-

că a orașului, ascultat de mii de spectatori. Între I. St. Paulian și Ion Vidu, între Tr. Severin și Orșova—Caransebeș, Lugoș se statornicește temeliiile unei gătuiri ce depășea vîgilența grînicei lui austro-ungar de la Virciorova, le tură realizată prin cîntec, mesager sentimentelor noastre naționale și speranței în întregirea patriei.

În ciuda greutăților presărate de cîmătorii de-atunci, membrii Societății „Doina” au întors, la începutul anului 1902, vizita lugojenilor.

Bătrînul pensionar Ion Petcu și un dîntre veterani doiniști și-a contînt povestirea: „Au trecut anii în scurtea lor grabnică și formația noastră înfrunzînd vitregiile vremurilor, liprile materiale, a contînt să dea cîte nu numai în Tr. Severin, ci și multe alte localități din împrejurimi din țară. Ea a purtat neobosită făcînd muzicii românești, a încălzit sufletele a amplificat dragostea și încrederea în împlinirea idealurilor românilor”.

Cuprins de aceeași emoție cu c

Familia Scarlat Canta intră în posesia diamantului negru în urma omorului făptuit de Chiriță Drăcea, slujitorul lor, asupra fratelui lui Scarlat, Gheorghe Canta. Zulfia Canta vrea să pună mina pe domnie dînd giuvaerul ca peșchez turcilor. Încearcă să atragă și pe fata lor, Zoe, în planul său, dar aceasta împotînvîndu-se, Scarlat și Zulfia înfiază în locul ei pe Ilinca lui Onofrei. La castel, e prezent însă haiducul Alexa Cerbu, logodnicul Ilincăi. Zoe îi înmînează lui Alexa un răvaș, să-l ducă la unchiul ei, Alexandru Alexandru sosește la castel și cere să-și vadă nepoata. Adormită de un praf, Zoe nu reușește să-și spună păsul său. Zoe își revine și ajutată de Alexa fuge cîlare încercînd să-l ajungă din urmă pe Alexandru. Între timp, Alexa și ceilalți haiduci sînt biruși și luați de poteră. Pe drumul spre ocnă, întîlnesc pe Drăcea, care, din porunca Zulfiei, o prinsese pe Zoe. Zulfia dă ordin de plecare spre schitul Durău. Se abat pe la mănăstirea Pingărași, după care pornesc cu toți la drum spre Iași. Haiducii le ies în cale și iau una din cele trei trăsuri. Urmăriți de poterași, haiducii, în afară de Neicu și Ceterașu, sînt încercuți în Piscul Șoimului. Scarlat Canta pleacă cu pluta pe Bistrița spre Galați. Alexa, legînd capătul unei frînghii își dă drumul în prăpastie și într-o clipă este în mijlocul plutei lui Canta. După o luptă cu Drăcea, Alexa este prins și dus la mănăstirea Bistrița. El reușește însă să fugă din chilia unde fusese închis. Scarlat Canta și toți cei ce-l însoțeau au ajuns la Cetățuie, unde au rînduit un zătafet mare. În timp ce petreceau au apărut haiducii care, după ce au luat giuvaerurile boierilor, au plecat. Mehmet-aga a trecut Dunărea, pe la Galați, cu treizeci de spahii. Alexa aduce vestea haiducilor că a văzut diamantul negru.

23

S-a întors repede, cu o tavă cu cîinci pahare de cleștar, pline cu vin rubiniu de Bucium.

— Poftește! i-a pus în mină paharul. Să închinăm încă și încă o dată întru împăcarea noastră.

— Și prețul împăcării? a luat Alexandru paharul.

Zulfia avea răspunsul pregătit, dar Zoe s-a năpustit ca o leoaică:

— Dacă nu mă iei și pe mine la Țigrad, strig să afle tot Ieșul ce uneltești!

— Taci, zăludo! s-a răsucit Zulfia, așezînd tava pe-o măsuță. Ieși afară! Afară! a răcnit și-a brîncit-o, spre ușă.

Folosînd clipa de sfadă, Alexandru a schimbat, repede, paharul din mină, cu altul de pe tavă; nu-i mirosea a bine lingșirile și nici stăruințele Zulfiei de a mai bea în cinstea împăcării.

Au ciocnit și-au băut, cu toții. Tremurînd de ciudă, de furie și de gînduri foarte amestecate și numai de ea știute, Zulfia a băut paharul pînă la fund.

— Ne-am împăcat? — Hotărît... pe vecie! a încuviințat Alexandru Canta, zîmbînd ciudat.

În clipa aceea, clopotarul a dat semnal:

— Vine turcul! a tresărit Drăcea, țîșnînd în pridvor. Mehmet-aga... Departei, clopotare?

— Coboară Birnova, a răspuns clopotarul.

— Ah, în sfîrșit! s-a bucurat Zulfia. Fiți gata! Îl primim cu mare cinste.

Unul din negustori s-a înfățișat lui Scarlat Canta, mîeros și țeremonios:

— Rugăm formoz la boieru mare, primim rămîne noapte aiți.

— Platim formoz, l-a susținut celălalt.

— Chiar așa: să nu — să nu plece, a șoptit Scarlat către Zulfia. Ieșînd de-aici, ar duce vorba în Iași despre venirea tur — turcului și...

— Dați-le o odale, în stăreție! a poruncit Zulfia, pășînd fericită, spre iatacul ei. Începea să simtă o ciudată amețală și tăhuire. A prins să vorbească singură: „Să mă îmbrac în rochie de doamnă... Așa, să-l primesc... aici, în iatacul meu... C-o fi om frumos și tînăr...” Se privea în oglindă: „Ce măreață sînt!... Și rochia, numai aur...

Dar de ce mi-i somn? Uite, m-am debrăcat și mi-i lene să mă... să mă îmbrac. Ce am?... Mi-i cumplit de somn. Văd ca prin sită... Diamantul...”, se piț la piept. Deschise medalionul și amu Vedeu negru și cu mare grătate gîdea: „Aista-i cel de sticlă... Nu n văd... Nu mai văd!... Săriți!”

Dintre toți cei aflați în Cetățuie, sîgur Alexandru Canta a auzit strigă Zulfiei. A intrat în iatac, a văzut-o șînată pe canapea, cu medalionul la piept. I l-a scos, binîșor și s-a reținut tiptil, fericit. Gîndea chiar: „Ce repe poate trece fericirea dintr-o mină alta...”

Clopotarul a sunat iar: bam, ba baam...

În clipa aceea, Ilinca a văzut corcarii cum și-au lepădat anteriile, smucite un paloș din panoplie, țîșnesc afară și deschid porțile Cetățuiei.

Oamenii lui Neicu au intrat, în furie și-au pornit lupta cu arnăuții, înglîsuindu-i în colțul dinspre cuhni. Ceterașu îi lovea cu spada, iar Chipei s-a alăturat, pocnîndu-i zdravăn cu îmblăciu:

— Să vă bat ca la fasole!

— Clîntăule, m-ai vîndut! a urat Drăcea, cînd s-a dormit că vizitiul tonogea și-i ologea arnăuții, mai dil ca haiducul.

— Diamantul negru! l-a împuțat Alexa cu spada în pîntece.

Drăcea s-a clătînat și s-a lăsat în nunchi, gemînd:

— Ah... m-ai...

— Unde-i diamantul?

— La... la boierul Scarlat.

Alexa a alergat în sufragerie; prins pe Scarlat de smocul bărbii:

— Diamantul negru!

— Niciodată eu... Taină mare... Ia la Zulfia...

Sărînd peste scaune și mese, a pornit în căutarea Zulfiei.

Dar în clipa aceea clopotarul a stat gat cu desnădejde:

— Spahii!... Vin spahii!

Cap. XX Cine va lua diamantul negru?

La asemenea năpastă, Alexa nu aștepta. A țîșnit afară. Într-o clipă

DIAMANTUL NEGRU

Roman de DUMITRU ALMAȘ

Alexa privi panoplia de arme de pe peretele sălii:

— Fromoz asta iatagan... Dat pe elu doi salu.

— Vorbește cu starețul, a răspuns Drăcea, a lehamite, în clipa cînd intra Zulfia și azvîrlea o privire cînd asupra mărfurilor aduse de coropcarii:

— La Țigrad o să găsim podoabe destule, după pofta inimii.

— Ai dreptate... Plecați! s-a răcăduit Drăcea către negustori.

— De ce nu mai vine Mehmet-aga?

— Am trimis olăcari înaintea lui.

Încuviințînd din cap că a făcut bine, Zulfia s-a întors către Alexandru, pof-tîndu-l cu vicleană gîngășie:

— Cumnate, închină, rogu-te un pahar cu mine, înainte de a te duce la hodină. Însă-mi îți aduc vinul...

IN PUTNENII DE LA MUNTE

spre Putna trece prin Alăuși, Horodnic, sate care casă are în conții ceva din pitorescul curii. În zilele de iară, când timpul nu este entru îngrijirea culturații cioplesc și modelează, femeile brodează. Ientul și migala s-au armonios, oamenii și împodobesc deopotri- easină, de pe care un pare că-i gata să-și o poartă pe al cărei stau de veghe doi ciutură înflorată ca o zestre, sau găetanele ondită ce nu seamănă a din sat, o cămașă sînt numai cîteva din imensa comoară

de aceste frumuseți

am ajuns la Putna pe înserate, cînd soarele se pitea în spatele brazilor, trimițînd ultimele raze spre mormîntul lui Ștefan cel Mare. Dinspre obcîni, grupuri de țapinari coborau spre sat, umplînd văile cu cîntecul lui Radu Palade, pe versurile unui localnic, Iftinchi Serafim, cîntec numit simbolic „Hora Putnei” îndrăgît astăzi de toate satele din jur :

„Vin putnenii de la munte,
Cu țapinele pe spate,
Sună-n cîntec voia bună,
De la Putna, mai departe.”

Văile îi prînd ecoul și răs- pund țapinarilor în același ritm de veselie :

„Codrul chiujie, tresaltă,
De străvechiul joc putnean,
Ce-a cuprins pe strănepoții,
Voevodului Ștefan.”

În sala căminului cultural, sub conducerea învățătorului Ion Drăghici, corul face repeti- ție, executînd „Cîntecul morii”. Prin față mi se perîndă chipul morăriței, cu părul cîrlionțat, cu ochii de culoarea frunzelor din codri, privînd cum se ridică stăvilarul, iar apa umple cupele, punînd în mișcare roata mare a morii ; dintre pietre iese făina mai albă ca neaua, din care gospodinele prepară ne- întrecutele plăcinte „poale-n briu”.

La cămin e forfotă mare! O echipă de teatru repetă de zor „Piatra din casă” a lui Vasile Alecsandri. „Actorii” au o ex- periență bogată, cîștigată, cu multe piese într-un act sau chiar unele mai mari, de autori ca Ion Luca Caragiale, Victor Ion Popa și alții.

Învățătorul Ion Hotnog pregă- tește o echipă de dansatori formată din elevi între 12 și 16 ani, care alături de echipa de dansatori a fabricii de cheres- tea, duc pînă departe faima „Trilîșestiului”, „Învîrtitei” sau a „Horei”. Prinși în joc, flăcăii cu pâlăriile împodobite cu cefină de brad, iar fetele cu băsmă- luțe de mătase roșie, creează imaginea unui cîmp imens, do- minat de florile de mac. Hora lor se strînge și-apoi se respiră. Iar cînd flăcăii țin fetele de mijloc și se rup din cerc pentru a dansa perechi-perechi, evocă freamătul pădurii, salturile că- prioarei sau zburdălnicia raze- lor de soare prin poienile cu flori.

La bibliotecă, rafturile pline cu cărți își primesc întotdeauna pe înserat cititorii. La Putna, a- proape tot satul citește.

Nu știu cînd voi mai trece din nou prin Bucovina. Dar cin- tecul, jocul și fermecătoarele imagini de la Putna, le voi purta cu mine ca pe un talisman.

VICTOR HOSTIUC

n-a purtat învățătorul Ion Petcu pe drumul parcurs de el și de toți doiniș- ii, am răsoit, învăluți de liniștea par- ului, de aroma îmbătătoare a teilor pătrîni, imaginarul jurnal al acestei for- nații corale care și-a slujit țara și și-a nchinat întreaga-i activitate neîntrecu- ei muzici românești. Pentru îndelunga- a-i strădanie, pentru meritele sale de- sebite, corul din Turnu Severin a fost lecorat cu Ordinul „Meritul Cultural” I. a III-a, iar numeroși membri ai for- nației au primit ordine și medalii „Me- ritul Cultural”.

Am fost martor al bucuriilor și fru- nuseșilor adunate la recenta sărbăto- ire a corului cu prilejul trecerii în cel e-al 8-lea deceniu de existență și-am imțit cum cîntecul anilor îndepărtați e împletește cu cîntecul de astăzi al se- erinenilor, al întregului oraș întinerit în nii vremurilor noastre socialiste.

OVIDIU MARALOIU

ți oamenii lui Neicu s-au adunat, amadă, în mijlocul ogrăzii.

— Ce facem ?

— Ne batem cît putem, a poruncit ziducul. O zbughiți, cînd vă fac semn.

— Și di mantul ?

— Ducă-se dracului !

Zoe și Ilinca, desnădăjdute, căutau lăpost pe lîngă Chiper, în rîndurile menilor lui Neicu. Cî străbătînd rada, Ilinca s-a izbit de trupul lui Ńea.

— Ascunde diaman... E al nostru... ici chimir... Ascunde-l repede, repe...

Nu știe de unde a luat putere să-l tîe lîngă zid, să-i scotocească în chi- tir și să ia medalionul cu diaman- l negru.

Ajutați de țărani, oamenii lui Neicu înfrînt repede pe armăuți și i-au zarimat.

Înainte de Mehmet-aga a ieșit Ale- ndru Canta, temenîndu-se cu umi- ță. Cu sprînceana încruntată, cumplit încruntată, aga a cerut, crișcînd a ă și minie :

— Diamantul negru !

— E al nostru al familiei Canta...

— Vom vedea ! a descălecat aga, a rîncit strajă la poartă, la toți cei ați în ogradă și-a pătruns în casele reșiei. Căuta diamantul negru despre re-i scrise Scarlat Canta și a cărui mă îl amețea și pe dînsul.

Spahiii s-au înghesuit după dînsul în a gotică. Dînd acolo de masă întînsă, bucate și vînături, au prins să în- eece ca lupii și să bea, cum beau că- lele, după ce-au străbătut pustiul ai și au ajuns la apa Iordanului.

Dar, îmbătîndu-se repede spahiii au rnit să otrocolească odăile stă- iei și să jăfuiască. Au intrat și iatacul Zulniei. Au hohotit și u hlizit, ca tigrii cînd vîd în ișuri pasărea ce se chiamă pa- rea raiului. Au despuiat-o. I-au uls toate podoabele. Iar cînd Scar- Canta le-a cerut scoteală, un spa- : l-a înșfăcat de sfichiul bărbii, iar ul i-a înfipt hangerul în spate, le- lîndu-l lîngă Zulnia.

Ălina cea dintîi a vestit, cu glas de re spaimă :

— I-au ucis ! Pe amîndoi stăpîinii u ucis...

În toată Cetățuia groaza morții ful- geră inimile.

Zoe se ascunse în clopotniță.

Ilinca se retrase în pridvorul dins- pre răsărit, împreună cu Călina.

Singur Alexandru Canta își mai pă- tra, oarecum cumpătul. A ieșit iar în- intea lui Mehmet-aga :

— Ai zece pungi de galbeni, dacă pleci din Cetățuia.

— Diamantul negru ori viața !

— Alexa ne lași să pierim ? a în- trebat Zoe din turnul clopotniței.

— N-avem ce le face ! Sînt mai mulți decît noi.

Mehmet-aga a simțit repede învrăj- birea din ogradă. A urcat în pridvorul stăreției. A urlat la spahii să se adune de prin odăi și să se năpustească asupra haiducilor și a țărănilor, strînși, ciotcă, în colțul de răsărit al ogrăzii. În frun- tea lor, Alexa, Ursu, Ceterașu. Neicu n-avură încotro : primiră lupta.

În zarva bătăliei, s-a auzit glasul clo- potarului :

— Vin armăuții lui vodă ! Trec prin Nicolina...

Neicu a poruncit țărănilor să se stre- coare, unul rîte unul, afară din Cetă- țuia. Năpustindu-se încă o dată asupra haiducilor, spahiii l-au prins pe Chi- per :

— Unde-i diamantul negru, tălha- rule ? !

Dar deodată, o detunătură cumplită sgîlții pereții, sparse ferestrele, pră- buși tavanul, răsturnă mobila, icoa- nele, panopliile, într-un vîlmășag cum- plit, ca la sfîrșitul lumii.

Asurzită de huet, lovită de cărămi- zile detunate de explozie, Ilinca se tîri pe lîngă pereți. Se prăbuși în ușa beciu- lui, cu obrazul în iarba deasă, măruntă și răcoroasă.

Pornit din beci, pojarul se întindea repede. Spahiii au rupt încercuirea, s-au tras spre poartă, au încălecat și-au galopat la vale, speriați.

— Firtaților, a strigat Neicu, ne adunăm la marginea codrului Bîrnova ! Alexa, dacă nu aducei diamantul negru, pieri după legea haiducească

Toți s-au ferit spre poartă, cătînd să-și mîntuie viața de marea primejdie care-i pîdea în fiecare clipă.

Singur Chiper l-a prins de umăr pe Alexa și, printre flăcări, au intrat în chilii. Au aruncat pe ferestre tot ce era mai de preț. Călugării și vreo patru- cinci țărani, întorși din poartă, le cu- legeau și le stivulau lîngă clopotniță.

— Căutați diamantul negru ! le-a poruncit Alexa.

Dar nici urmă de diamant.

Trecînd prin odăi, Alexa și Chiper au dat peste Alexandru Canta și Mehmet- aga : detunătura îi zdruncinase și-i amețise rău de tot. I-au luat în spinare și i-au scos în ogradă, la lumină, în afară de primejdie.

— Tu ești, Alexa ? l-a cunoscut Alexandru Canta. Ce inimă ai, dacă nu mă lași să mă prăpădesc acolo ? !

Dar Alexa n-avea vreme să-l as- culte.

La gura beciului a întilnit-o pe Ilinca : se străduia să se ridice în pi- cioare. Cu cămașa sfîșiată și trupul zgîriat, însîngerat, părea o muceniță scăpată din mîinile călăilor.

Alexa a înșfăcat-o în brațe și-a scos-o în ogradă, departe de vîlvățile care cuprîndeau stăreția. Simțea că în el s-a stîrnit iar, ca o izbucnire de lu- mină, toată dragostea pentru Ilinca lui Onofrei. O dragoste mai mare și mai deplină decît își închipuise că poate fi o dragoste. Dar în mijlocul ogrăzii Neicu i-a întîmpinat furios, cu spada în mînă :

— Muierea ți-ai găsit-o. Dar diaman- tul ? Diamantul ?

— Nu s-a aflat printre lucrurile aruncate pe fereastră ?

— Nu

— Atunci nu plec de-aici fără giu- vaerică asta afurisită.

— Fugiți ! a strigat Zoe din clopot- niță. Armăuții domnești au ajuns la poalele dealului !

În clipa aceea, s-a petrecut minunea cea mare. Pășînd drept, mindră, în ciuda junghiurilor din spinare și din șolduri, Ilinca s-a apropiat de Neicu și l-a întîns, pe palmă medalionul deschiș :

— Poftim diamantul negru !

Încruntat, Neicu s-a aplecat spre piatra lucitoare din palma fetei :

— Aista o fi ? În adevăr ? Ce fru- musețe ! Ce strălucire păgînă...

VORBE DIN POPOR ȘI TÎLCUL LOR

„A FI LA AMAN”

Ce se înțelege prin expresia a fi la aman — se știe, înde- obște : această „vorbă” o rōs- tim ori de cite ori vrem să arătăm că cineva a ajuns în- tr-o situație grea de tot.

Cu acest înțeles, ea apare în scrierile noastre vechi ca și în cele mai noi. Zice, de pildă, cronicarul Ion Neculce despre un anume personaj : „Nu mai avea nici o putere ; numai ce striga aman”, iar o replică din teatrul lui Va- sile Alecsandri glăsuiește : „Umflați-l pe sus și-l puneți în scrînciob iute de-l învîrțiți pin’ ce-a zice aman”.

Din aceste două citate re- zultă, pe deplin, că folosirea cuvîntului aman se face cu privire la cineva care se gă- sește la mare nevoie, care trece prin clipe grele.

Pentru a ne explica modul în care a luat naștere expresia aci discutată, trebuie să plecăm de la sensul cuvîntu- lui aman în turcă, limba lui de origine. Se cuvine, ca a- tare, să amintim că aman — adică : îndurare, iertare — era strigătul pe care îl rostea, de obicei, un otoman cînd se găsea în fața unei mari primejdii.

Cuvîntul a ajuns, prin ur- mare, să redea, el singur, sen- sul situațiilor grele, în care el era pronunțat. A fi la aman înseamnă, așadar, a fi într-o împrejurare de felul acelorora în care cineva simțea nevoia să strige : aman ! (adică, în- durare !).

N. MIHĂESCU

L-a luat în mîinile lui mari. L-a rotit și parcă-i sfredelea privirile :

— Aista trebuie să fie. Prea-i gro- zav : orbitor, năucitor... Firtați, spre codru ! a grăbit și-a încălecat, dintr-un salt în pumnul stîng, nădușit de bucu- rie și de înfrigurare, ținea strîns piatra prețioasă, fierbinte ca un bulgăre de jar.

În mare grabă, Alexa a împărțit celor din jur lucrurile luate de la boieri și de la spahii :

— Răspîndiți-vă repede, să nu vă ajungă armăuții domnești.

A urcat-o pe Ilinca în șaua calului unui spahiu și-au pornit în goană, după Neicu.

Peste trei zile, Ilinca lui Alexa Cerbu și Zoe Canta înfățișau diamantul negru starețului de la Sucevița.

Peste alte trei zile, domnitorul îi chema, îi firtisea, le mulțumea și ‘s- călea pentru haiducii din ceata lui Nei- cu pitac de iertare de orice osîndă și-i povățuia să se întoarcă în vetrele lor, să trăiască scutiți de angarale și de orice năpastă. Lui Alexa și Iincăi le dădea și hrisov pentru o șfară de pămînt din moșia foștilor stăpîni din cas- telul Cnezilor.

SFÎRȘIT

Începînd cu numărul din 13 iunie urmăriți în paginile revistei noastre, rubrica dedicată micilor cititori, pionieri și șco- larii, Albina copiilor,

ȘTIINȚĂ

ALIMENTAȚIA o problemă complexă

● „COMPORTAMENTUL ALIMENTAR” POATE ÎNSELA ● CE RECOMANDĂ ȘTIINȚA NUTRIȚIEI ● CALORII ȘI RAȚII ALIMENTARE

Știți să mâncați? Răspunsul vi se poate părea ușor. Și totuși problema alimentației nu este chiar atât de simplă cum poate părea la prima vedere. Studiile asupra capacității organismului de a-și alege corect hrana au arătat că acest „comportament alimentar” este departe de a fi întotdeauna favorabil. De aceea, s-a ivit necesitatea unei științe a alimentației care a pus la punct norme precise asupra valorii cantitative și calitative a alimentelor indispensabile omului.

Specialiștii în știința nutriției au demonstrat astfel că întocmirea unei rații alimentare trebuie să se facă ținând seama de vîrstă, sex, profesie și de compoziția și valoarea nutritivă a alimentelor. Necesarul alimentar se exprimă în calorii, adică în unitatea de măsură a energiei calorice eliberată de alimentele consumate.

După consumul de energie în 24 de ore, oamenii muncii au fost încadrați în următoarele cinci grupe:

1. Profesiile cu cheltuiulă exagerată de energie: între 5 000—5 500 calorii (muncitorii forestieri, spărgătorii de piatră, săpătorii de pămînt).

2. Profesiile cu cheltuiulă foarte mare de energie: între 4 500—5 000 calorii (prășitorii, hamalii, docherii, fierarii, sportivii de performanță).

3. Profesiile cu cheltuiulă mare de energie: între 4 000—4 500 calorii (turnătorii, forjorii, timplarii, lăcătușii).

4. Profesiile cu cheltuiulă moderată de energie: între 3 500—4 000 calorii (frezorii, strungarii, ajustorii).

5. Profesiile cu cheltuiulă mai mică de energie: între 3 000—3 500 calorii (funcționarii, profesorii, inginerii, medicii, croitorii, cizmarii etc.).

Pentru a putea stabili alimentele necesare care să acopere aceste trebuințe, există tabele speciale cu compoziția alimentelor. Simplu și practic este să alcătuim rația alimentară pe baza proporției pe care trebuie să-o dețină diferitele alimente în meniul zilnic al omului. Din acest punct de vedere, o alimentație completă și corectă trebuie să cuprindă, în proporții variate, toate substanțele nutritive de bază, adică proteinele, grăsimile și glucidele. Proteinele sau albuminele trebuie să acopere cam 25 la sută din rația alimentară zilnică. Aceasta se poate realiza prin includerea în alimentație a cărnii, laptelui, brinzeturilor și ouălor. Rația de proteine trebuie mărită la femei în perioada maternității, la copii și adolescenți, precum și la cei care lucrează la temperaturi înalte.

Grăsimile (lipidele) reprezintă o sursă de energie importantă. Din aceste motive, includerea untului și grăsimilor de bună calitate în alimentația copiilor și adolescenților este foarte indicată. La persoanele mai în vîrstă se recomandă însă limitarea consumului de unt și slănină, deoarece acestea favorizează apariția aterosclerozei. În general, grăsimile nu vor acoperi mai mult decît 10—12 la sută din totalul caloriilor, adică 40—50 g. pe zi, incluzînd în aceasta și grăsimile utilizate la pregătirea hranei.

Glucidele sau zahărurile constituie materialul generator de energie al organismului. Ele acoperă pînă la 50 la sută din nevoile energetice ale

omului. Glucidele se găsesc în cereale, derivatele de cereale, dulciuri și fructe.

Asigurînd prezența în alimentație a alimentelor din toate categoriile, în proporții adecvate, se pot realiza meniuri raționale. În alcătuirea meniurilor vom ține seama și de necesarul de vitamine. Vitaminele mijlocece reacții importante în organism, absența lor ducînd la apariția unor boli. S-au descris multe vitamine, dintre care cele mai importante sînt vitaminele A, B, C, D. Consumarea fructelor și legumelor proaspete asigură necesarul de vitamină C, vitaminele din grupul B se găsesc în cereale și leguminoase uscate, vitamina A și D în unt, lapte și ouă.

Cîteva cuvinte despre băuturi. Singura băutură absolut indispensabilă organismului este apa. Celelalte băuturi alcoolice (bere, vin, rachiu) și nealcoolice (ceai, cafea, cacao etc.) sînt agreabile dar nu absolut necesare. Consumul excesiv de băuturi alcoolice micșorează rezistența organismului față de infecții și are o influență negativă asupra sănătății și capacității de muncă.

Pentru același motiv de „agrement” se utilizează în alimentație condimentele. Cel mai important condiment e sarea de bucătărie — singurul indispensabil. Dintre celelalte, mai utilizate la noi sînt piperul, boiaua, muștarul, cuișoarele, vanilina și scorțișoara. Excesul lor în mîncare poate duce la îmbolnăviri ale stomacului și intestinelor. Dimpotrivă, o serie de condimente pot fi utilizate după plac, în orice cantitate. Astfel sînt mărarul, pătrunjelul, cimbrul, țelina, măcrișul, chimionul și altele.

Acestea au fost, pe scurt, cîteva recomandări pe care trebuie să le avem în vedere cînd alcătuim o rație alimentară.

Dr. E. ROȘIANU

La o expoziție ce a avut loc, cu cîțva timp în urmă, în orașul vest-german Frankfurt pe Main, vizitatorii erau întîmpinați la intrare de un ghîd neobișnuit: o mașinărie cu înfățișare de om, care saluta respectuos în cîteva limbi (germană, franceză, engleză etc.) și răspundea la unele din întrebările vizitatorilor. Era unul din miile de roboți de diferite tipuri, existenți în prezent în numeroase țări ale lumii.

PRIMELE INCEPUTURI

Ideea de a construi automate capabile să execute anumite acțiuni specifice omului sau altor viețuitoare e destul de veche. Așa, de pildă, încă în veacul al III-lea dinaintea erei noastre, scriitorul grec Athanaios din Naucratis descrie, într-o carte a sa, un automat cu înfățișare de om care ședea la masă, mîncă, bea și făcea tot felul de mișcări. Această ciudățenie ar fi fost prezentată în anul 280 î.e.n. și la un ospăț al regelui Ptolomeios Fiadelfu. Din păcate, autorul nu ne arată și energia care pune în mișcare automatul respectiv. Dintre vechile automate mai menționăm și pe acela construit în secolul al III-lea î.e.n. de inginerul grec Philon din Bizanț, automat care vindea apă.

De mare popularitate se bucurau în antichitate și în evul mediu și se mai bucură chiar și în zilele noastre animalele-automate din care multe nu sînt sau nu erau decît simple jucării. Existau însă și multe automate cu destinație practică. Ceasul cu apă, construit în secolul II î.e.n. de meșterul grec Ktestibus, planetariul din 875 e.n. al astronomului arab Abdul-Kasin, automatele de vînzare a apei existente încă în Egiptul antic sînt doar cîteva exemple de automate construite în vederea ușurării muncii omului. Dar, fie că e vorba de automate cu destinație practică, fie că e vorba de acelea construite pentru distracții (păsări, animale, insecte-automate), nu trebuie să uităm că ele au fost înaintașele automatelor din zilele noastre și mai ales ale roboților — această ingenioasă creație a minții omenești.

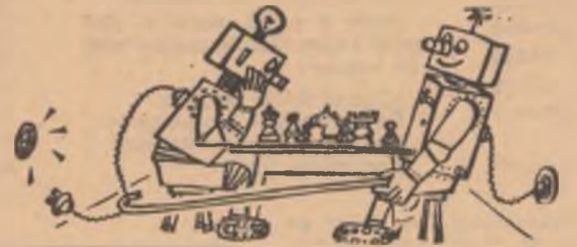
ROBOȚII ÎN INDUSTRIE

Roboții sînt niște mecanisme automate care acționează pe baza unui program de lucru stabilit sau a unor

impulsuri exterioare, asigurînd executarea unor operațiuni ca și cum ele ar fi făcute de un om. Robotul se deosebește de utilajul automat obișnuit, în primul rînd prin faptul că dispune de o memorie care poate fi programată pentru îndeplinirea unor operațiuni diferite, și în al doilea rînd, pentru că își poate controla și corecta, la nevoie, mișcările.

Capacitatea de a îndeplini o muncă după un anumit program constituie un mare avantaj, ceea ce înseamnă că robotul la fel ca și mașinile-unelte cu dirijare programată reprezintă o instalație automată de mare precizie. După ce își îndeplinește sarcina inițială, robotul poate fi reprogramat pentru îndeplinirea altor munci, fără transformări prea mari.

ROBOTII

Printre numeroșii roboți folosiți astăzi în industrie, se numără și „Mike cel de fier”, un robot construit în S.U.A. care lucrează la uzinele firmelor „Steward-Worner”, „General Motors”, „Ford”, „Kraiser” și multe altele. De pildă, la uzina metalurgică a firmei „Steward-Worner” acest robot lucrează cîte 17 ore pe zi. El nu are nevoie de pauză pentru masă.

Perspectiva folosirii roboților în industrie este foarte vastă. Numai în S.U.A. se preconizează, bunăoară, ca în următorii cinci ani numărul roboților din industrie să ajungă la peste 50 000.

UN ROBOT EMOTIV

Pe măsura dezvoltării tehnicii moderne, roboții sînt folosiți nu numai în industrie ci și în multe alte domenii de activitate: medicină, geologie, aeronautică etc. La Institutul de cibernetică din Kiev a fost construit, de pildă, sub conducerea chirurgului prof. Nikolai Amosov, mașina electronică de calcul „Emik” cu care cercetătorii studiază mecanismele activității psihice a omului. Acest calculator (robot) este un model de om. El poate simți și exprima frică și bucurie, tristețe și curiozitate, mînie și durere. Mașina este cu mult mai „emotivă” decît exemplarul american „Aldous”, care nu cunoaște decît trei feluri de emoții: bucurie, frică și mînie.

JUCATORUL DE ȘAH ELECTRONIC

La sfîrșitul anului trecut au apărut în presă știri care relatau despre întîlnirea șahistă dintre calculatoare electronice sovietice și calculatoare electronice americane. Programul sovietic pentru mașini a fost creat de matematicianul G. Adelson-Velski, V. Arlazarov, A. Bitman, A. Jivotovski, A. Uskov iar cel american a fost creat de matematicienii Universității din Stanford, sub conducerea prof. D. Macarthy. Din cele patru partide jucate două le-a câștigat programul sovietic — una la mutarea a 19-a, iar cealaltă la mutarea a 41-a. Următoarele două partide s-au încheiat cu remiză.

Folosirea pe scară tot mai largă a roboților în diferite activități creează condiții pentru ușurarea muncii omului. Nu este departe vremea cînd mare parte din treburile mai grele, plictisitoare, monotone vor fi efectuate în întregime de roboți. Garanție în această privință stă faptul că astăzi există, deja, calculatoare electronice care pot să traducă un text dintr-o limbă în alta, să compună muzică, să facă poezii etc.

Existența tranzistorilor, a semiconductorilor și a altor noi descoperiri tehnice de această natură permit să se construiască roboți de diferite tipuri, de mărimi tot mai convenabile, cu o mare eficiență și cu largi posibilități de a executa cele mai complicate acțiuni specifice omului.

S. LAZĂR

CE SĂ CITIM

EPIDEMIILE DE-A LUNGUL TIMPURILOR

(Colecția Orizonturi)

Din cele mai vechi timpuri, marile epidemii au punctat viața omenirii. Autorii G. Brătescu și M. Lucian s-au străduit să ofere o imagine veridică a ravagiilor produse de molime de-a lungul istoriei și să semnaleze mijloacele la care a recurs omul pentru combaterea acestor flăcări. El s-au oprit, desigur, numai asupra celor mai caracteristice momente din trecutul epidemilor.

În contrast cu tabloul sumbru al trecutului epidemiologic al omenirii, perspectivele care se deschid astăzi sînt din cele mai încurajatoare; datorită realizărilor științelor medico-biologice și progreselor obținute pe plan social-economic, amenințarea celor mai groaznice dintre epidemii a pîlit aproape cu desăvîrșire pe o bună parte a globului și nu va mai trece multă vreme pînă cînd spectrul molimelor va fi alungat de pretutindeni. În ultima parte a lucrării sînt prezentate succint căile care au dus la îngrădirea multora din marile epidemii și care vor duce fără greș la lichidarea deplină a acestora.

MATERIA VIE

Tema abordată este extrem de valoroasă, fiindcă pe lângă cunoștințele teoretice de chimie, bichimie, biologie are și multe implicații de ordin filozofic. Componentele principale ale materiei vii sînt descrise în mod gradat, începînd cu elementele consecutive și sfîrșind cu macromoleculele cele mai complexe, după care se dă o imagine de ansamblu asupra principalelor procese biologice care au loc în organismele vii. Lucrarea subliniază în mod deosebit rolul esențial al substanțelor proteice în apariția și evoluția vieții pe Pămînt, confirmînd astfel strălucita teză a lui Engels. Ediția a II-a a lucrării profesorului I. Cotaescu din Cluj este îmbunătățită și completată cu tot ce a realizat știința în ultimii 4—5 ani.

CROMOZOMII

Lucrarea profesorului universitar Petre Raicu prezintă, pe înțelesul unui public larg, principalele cunoștințe cu privire la aspectul și structura biochimică a cromozomilor și rolul lor în ereditate. Ea înformează, de asemenea, despre bolile ce pot apărea ca urmare a unor modificări în structura sau numărul cromozomilor, așa numite boli cromozomiale ce sînt din ce în ce mai mult studiate în biologie și medicină.

**MOTORETA
CARPATI**

Vă asigură o deplasare rapidă și plăcută spre locurile de pescuit preferate

VITEZA MAXIMĂ
55 km pe oră
CONSUM BENZINA
cca 2 litr la 100 km

INCARCATURA
UTILA
2 persoane

PREȚUL:
3400 LEI

NU ESTE
OBLIGATORIE
PURȚAREA CASTII
DE PROTECȚIE

SE POATE CUMPARA SI CU PLATA IN RATE DE LA
MAGAZINELE UNIVERSALE SI SPECIALIZATE
ALE COOPERATIVELOR DE CONSUM

**Intreprinderea de in-
dustrie locală Nr. 1**

B R Ă I L A

Piața Hristo Botev, Bloc A 2 — subsol — Telef. 29.90

PRODUCE ȘI LIVREAZĂ PE BAZĂ
DE COMANDĂ :

- Plăpumioare pentru copii din crep de chine, la prețul de 109 lei/buc.
- Garnituri din finet și pichet, pentru copii, cu prețul de 28 lei și respectiv 44 lei/buc.
- Articole pentru căsătorii (voaluri pentru mirese, coronițe și cocarde din mătase).
- Guri de ham, ștreanguri, căpestre și hățuri din fire sızal.
- Luminări albe și galbene, toate mărimile.
- Săpun pentru rufe de 45% și 60% grăsime.

**FABRICA de
HIRTIE
BUȘTENI**

JUDEȚUL PRAHOVA

produce și livrează sectorului socialist un bogat sortiment de:

- caiete școlare cu 48 file
- filtre motorină pentru tractoare U.650
- saci hirtie electroizolante.

Testitoria de in

INTEX

PĂULEȘTI JUD. PRAHOVA

ORAȘUL PLOIEȘTI

produce o gamă bogată de țesături de in adecvate la îmbrăcăminte, lenjerie de corp și pat, tapițerie, huse.

Cereți la toate magazinele de specialitate PRODUSELE GARANȚATE Intex Păulești.

**U ZINA de REPARATII
BRAȘOV**

produce pe bază de comandă fermă:
BASTONUL ELECTRIC care se utilizează la dirijarea animalelor în gospodării zootehnice, abatoare, la pășuni și în transportul pe drum.

CARACTERISTICI TEHNICE:

- alimentarea 3 V. (2 baterii a 1,5 V.)
- tensiunea la capul cu borne 1500 V.

Tensiunea furnizată de bastonul electric este nepericuloasă pentru viața animalelor sau a omului, fiind de o durată mică, dar produce un șoc neplăcut care determină formarea reflexului.

Prețul de vânzare: 240 lei (pentru întreprinderile de stat). 273 lei (pentru C.A.P.-uri).

LOZ PLIC

Până la 15 mai 1968, peste 320 autoturisme au fost câștigate de către participanți la sistemele LOTO-PRONOSPORT.

Jucând la LOZ în PLIC puteți câștiga imediat autoturisme „Renault 10 Major”, „Moskvici 408”, „Skoda 1 000 M.B.”, „Trabant 601”, motocicletă, motorete ș.a.

În afara autoturismelor mai puteți câștiga premii în bani de 20 000 lei, 10 000 lei, 5 000 lei ș.a.

Oriunde vă aflați jucați la LOZ în PLIC!

COPII TERIBILI

Sint, fără indoială, pe lume copiii minune. Vestitul compozitor Mozart, încă de la vârsta de 4 ani, cînta la pian fără să distrugă instrumentul sau țimpanele vecinilor. Un alt copil-minune de aceeași vîrstă, rezolvă ecuații și are în cap toate tabelele de logaritmi. Mă rog, fiecare cu talentul lui. Dar trebuie să recunoaștem că și mediul are importanță asupra formării copilului. Mediul e de vină că Ionel din comuna Vad, deși are numai 5 anișori, a devenit „om mare“.

Confirmare

Către Oficiul județean de aprovizionare Brașov.

Prin prezenta confirmăm primirea agregatului aspersor A.P.T. pe care ni l-ați livrat pe data de 29.IV. a.c. Solicităm trimiterea unui specialist care să facă un instructaj privind lucrările la care poate fi folosit sus-amintitul agregat, atunci cînd îl lipsesc: una buc. lampă control, una buc. tronson cu diametrul 125 mm., una buc. ramificație dublă. Am dori să aflăm de asemenea dacă cele patru tronsoane (diametrul 100 mm.) sînt sparte sau fisurile lor reprezintă niște inovații al căror sens ne scapă. În orice caz, ținem să vă informăm că, la prima vedere, obiectul cu un aspersor seamănă, dar nu... răsare nimic din el. Așa că nu poate fi utilizat la udarea suprafețelor cultivate.

Consiliul de conducere a hotărît ca pentru această minunată piesă de muzeu — pe care v-o ținem la dispoziție — să vă plătească totuși (în natură) cu: 100 kg. simburii de cîrpeși, una tonă frunze de cartofi și 13 buchete flori de păpădie.

C.A.P. Rupea

Pt. conf. V. P.

— Faze din faza intercomunală —

● Faza cea mai lungă a Festivalului de teatru a avut loc la Hirseni. Ea a început pe 5 mai și a durat mai multe săptămîni. În prima duminică, spectacolul a fost pe... fază scurtă. El s-a desfășurat conform unui vechi dicton reactualizat: formațiile n-au venit, spectatorii n-au văzut, nimeni n-a învins. De fapt, ca să fim drepiți și să nu exagerăm, de venit — a venit ● formație — cea a gazdelor, că n-avea de unde să vină. Celelalte (Mătîniș, Copăcel, Mărgineni, Sebeș, Ileni) erau probabil prea departe — tocmai din satele aparținătoare și din comuna vecină. Spectatorii au văzut că actorii sînt nepregătiți. De învins a învins de astă dată nepăsarea. În urma acestui spectacol a avut loc un scurt circuit și s-a trecut pe fază lungă. El trebuie reparat de urgență.

● Dezbaterile juriului de la Crihalma s-au desfășurat sub semnul unor palpitate faze. S-au schimbat

Eram pe la ora prînzului în magazinul alimentară, cînd a intrat Ionel. S-a așezat cuminte pe un scaun și, adresîndu-se vinzătorului:

— Iar am venit, nene! Azi îmi dai o supă?

— Ți-am mai spus Ionele că aici nu avem supă.

— Pe noi ne-a învățat la grădiniță ca la felul intii să servim ceva lichid. Ce ai?

— Lichid? Păi, o țuică, un coniac...

— Coniac mi-ai dat și ieri de a zis tata că mă trimite la dezalcooli-zare. Dă-mi felul doi.

— O conservă.

— Eu sint mic și trebuie să măninc numai lucruri proaspete. Hai că trec la felul trei. Un orez cu lapte.

— Orez pot să-ți dau și un sac, dar fără lapte. Îl duci acasă și ți-l prepară mama.

— Înainte era altfel aici, spuse Ionel și ieși bombănînd.

Vinzătorul, văzîndu-mă nedumerit mi-a explicat.

— Într-o vreme funcționa aici sala de mese a grădiniței. Dar grădinița a fost obligată să se restrîngă, ca să intrăm noi cu magazinul. De atunci, Ionel vine în fiecare zi să servească masa. Încă nu s-a lămurit. Dar o să se obișnuiască el și cu coniacul și cu conservele.

Am plecat cu gîndul la cei care au mutat magazinul în localul grădiniței. Gîndurile nu vî le spun că nu-mi place să vorbesc urit. Trecînd în camera de alături, rezervată pentru oaspeți, m-am întins pe pat ca să mă odihnesc puțin. Mă furase somnul cînd am simțit niște ghionturi. Era Ionel.

— Dă-te, nene, jos din patul meu.

— Nu-i al tău băiete.

— Ți-ai dormitorul grădiniței pe locul ăsta era patul meu. Acum ne-au mutat în camera de alături.

Eram încă buimac de somn și doream să mă întorc în lumea viselor. Însă lui Ionel îi ardea de vorbă. Mi-am aprins o țigară.

— Dă-mi mie pachetul cu țigări, nene.

— Cum, fumezi de la vîrsta asta?!

— Aș! Vreau să-ți iau pachetul ca să nu mai fumezi matale, că tot fumul intră la noi în dormitor. Știi zicala aia din bătrîni: „Fumați, vă privește, dar nu ne otrăviți pe noi!“

— Bine, uite că am stîns țigara. Ce mai dorești?

— Să-mi spui o poveste.

— Lasă-mă, Ionel, să dorm.

— Nu, vreau să te țin de vorbă ca să nu dormi.

— De ce?

— Ca să nu sforăii că îi trezești pe colegii mei din camera cealaltă. Faci o tablă?

— Știi să joci table?

— Am învățat că au stat aici în camera de oaspeți niște nene care toată ziua jucau. De atunci tovarășa educatoare ne spune povești cu „șase-șase“ și „poartă-n casă“. De cînd grădinița noastră are și magazin și cameră de oaspeți, am devenit mai cult. Mai un coniac, mai o tablă și ne facem educația.

Aceasta este situația la Vad. În comuna Măieruș, probabil tot pentru a veni în sprijinul educației copiilor, în localul grădiniței a fost mutată biblioteca. Este adevărat că preșcolarii nu știu încă să citească dar important este ca ei să se învețe cu cartea mereu alături.

În continuarea acestor acțiuni ne-am permite o sugestie: ca să-i deprîndem pe copii să devină socialibili, să fie mereu inconjurați de lume multă și, pentru ca încă de pe acum să capete gustul călătoriilor, ar fi bine să mutăm în localul grădiniței și gara.

A. CROITORU

La cooperativa de consum din Vulcan, cele două frigiderere n-au fost puse în funcțiune nici acum, după doi ani de la achiziționare.

— Aș fi mîncat un ou.

— Îmi pare rău! Vă pot servi cu un pui..

Desen de T. PALL

DISPARIȚIA UNOR HECTARE DE PĂMÎNT

Am fost invitat la o ședință unde s-a dezbătut senzaționala dispariție a unor hectare de pămînt. Firește că nimeni nu le-a luat în traistă ca să le ducă acasă și să-și primenească pămîntul din ghivecele cu flori. Și totuși hectarele au dispărut. Cum? Să-l ascultăm mai întîi pe delegatul cooperativei agricole de producție din Dumbrăvița:

— An de an, vegetația forestieră a invadat pășunile noastre. Pe aceste locuri, populate cu aluni, nu mai pot pătrunde vitele la păscut. Ne-am gîndit ca în loc să curățăm vegetația forestieră mai bine să lăsăm alunii în pace, contribuind astfel la dezvoltarea șeptelului de veverițe.

— Bună idee, a susținut reprezentantul cooperativei din Părău și noi avem în aceeași situație vreo 300 de hectare. Urînd exemplul celor din Dumbrăvița, vom reuși să ne mărim avutul Cerem însă, ca în comuna noastră să ia ființă un centru de colectare a laptelui de veveriță.

— Lăsînd gluma, a intervenit cineva din Codlea, vreau să vă spun că la noi există o convenție prin care i s-a îngăduit întreprinderii forestiere să folosească două hectare aflate la gurile de exploatare. Dar I.F.-ul s-a întins la cașcaval sau mai bine zis la pămînt și a distrus 12 hectare.

— Voi sînteți fericiți, i s-a adresat celui din Codlea un alt participant la ședință. La noi, la Zărnești, din aceleași motive, s-au distrus 18 hectare.

— Stați că n-am terminat, reluă reprezentantul Codlei. Pînă acum a fost vorba de dispariția unor hectare de pășune. Ei bine, vreau să vă arăt cum poate deveni nefolosibil chiar și pămîntul gata însămînțat. O să-mi permit să vorbesc și în numele vecinilor de la Sînpetru și Stupini. Prin zona terenurilor noastre agricole, se montează o rețea electrică. Cu gropile care se pun stîlpilor ni s-au răpît șase hectare. Dar asta nu e totul, căci întreprinderea de electricitate lucrează după principiul „mai mare daraua decît ocaua“. I-au trebuit încă 50 de hectare pentru depozitarea materialelor și a balastului. Unde noi am însămînțat grîul, a incolțit neglijența întreprinderii de electricitate.

Înainte de a se trage concluziile la această ședință, s-a dat o pauză. Ca să mă răcoresc, după cele aflate, m-am dus să fac o plimbare prin pădure. Acolo, am zărit un anunț: „Nu aprindeți focul“. Grijulii oameni cei de la întreprinderea forestieră. Știu să-și apere avutul Mă întreb însă, cum își îngăduie ca la ieșirea din pădure, la gurile de exploatare, „să se joace cu focul“?

Tot plimbîndu-mă, mi-am ridicat ochii spre înaltul cerului. Dar privirea mi s-a oprit la nivelul firelor electrice. Și mi-am dat seama că există o defecțiune pe rețea.

Uitîndu-mă la ceas, am constatat că timpul pentru plimbare s-a terminat. Acum se vor trage concluziile.

B. CRISTIAN

● multime de fraze și a fost necesar un ochi de Argus ca să se poată stabili care Ochi-al babei a fost mai ager: cel al actorilor din Dăișoara sau cel reprezentat de Șercaia. Pînă la urmă au învins primii. Recunoscînd că n-a fost o alegere... pe sprînceană, șercăienii au promis că la prima ocazie (artistică) își vor lua revanșa. Ochi pentru ochi.

● Branul a concurat cu nu mai puțin de patru formații. A fost o alevărită fază interbran.

● La centrul de la Calbor organizarea a fost foarte slabă. Formațiile din Șoars, Felner și Boholt au jucat în fața unei săli goale. Formația din Calbor n-a jucat în fața unei săli goale. N-a jucat. De fapt, Ion Birsan, directorul căminului, spune că tocmai pentru că ei, gazdele nu au avut decît niște recitatori n-a făcut popularizare. Drept care îl popularizăm noi.

● Actorii amatori din Rodbav nu și-au putut prezenta spectacolul deoarece unul din interpreții principali — salariat la I.A.S. — a fost

trimis ca însoțitor cu niște stupi la Calafat. Asta, cu toate că a fost anunțată conducerea I.A.S.-ului, că omul era de neînlocuît în spectacol și în pofida faptului că misiunea de însoțitor o putea îndeplini cu succes și alt salariat. Față de un asemenea mod de a înțelege grija față de stupi... chiar și ALBINA trebuie să înțepe.

● Cicoșul cu două creste a prilejuit observarea unor fenomene interesante la cîteva din formațiile care l-au interpretat. La Părău, unde toată echipa era foarte... omogenă ca vîrstă (între 20—23 ani), spectatorii nu mai știau precis care-i tatăl și care-i fiul. Gurile rele spun chiar că fiul era mai în etate (numai cu doi ani, ce-i drept). La Poiana Mărului, babei Floarea i-a dat chip Maria Minecuță de 22 de ani. De unde se vede că dacă n-aj vîrstnic în formația de teatru trebuie să-i cumperi...

● ...sau să procedezi ca formația din satul Seliștat, care numără printre interpreții piesei Neamurile mai multe neamuri din localitate. Prin-

tre ele și două perechi tată-fiu. O formație dintr-un sat mic care a întrecut multe „reprezentative“ ale unor comune mari. Așa se întimplă cînd de echipa de teatru se ocupă și directoarea căminului cultural și cea a școlii și o instructoare. Acestea sînt și ele la rîndul lor „neamuri“ foarte apropiate, adică una și aceeași persoană — tovarășa Elena Căpriță.

VLADIMIR PANA

Începînd din 4 iulie

un nou
CONCURS

cu premii